

Список використаних джерел:

1. Третя Директива № 78/855 від 09.10.1978 р. «Про злиття публічних компаній із обмеженою відповідальністю», яка, зокрема, регламентує аспекти відображення фінансової інформації в звітності з метою захисту інтересів кредиторів, найманих працівників, акціонерів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://minjust.gov.ua/m/str_45877
2. Четверта Директива № 78/660 від 25.07.1978 р. «Про річну звітність певних видів компаній», яка містить положення про форму річних звітів, принципи обліку, аудиту та вимагає оприлюднення фінансової інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://minjust.gov.ua/m/str_45877
3. Сьома Директива № 83/349 від 13.06.1983 р. «Про консолідовану звітність» – встановлює єдині правила для складання, подання, оприлюднення та аудиту консолідованої фінансової звітності у державах-членах ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_270#Text
4. Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2017/1132 від 14.06.2017 р. щодо деяких аспектів корпоративного права (кодифікація) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_014-17#Text
5. Директива 2013/34/ЄС Європейського Парламенту та Ради ЄС про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язану звітність певних типів підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/MU13169>
6. Закон України від 18.03.2004 р. № 1629-IV «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>
7. Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

ЩОДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ»

Крихівська Н. О., канд. екон. наук, доцент, Теленко Д. І., магістр, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ

Фінансова безпека кожного банку безпосередньо пов'язана з безпекою всієї банківської системи України. Адже на виникнення системної банківської кризи впливає навіть діяльності одного із банків. Цей взаємозв'язок виникає через те, що велика частка капіталу банку є запозиченою, і як ми вже бачили на практиці більшість клієнтів у кризових ситуаціях йдуть масово знімати готівку. І коли це один з найбільших банків країни відповідно зникає довіра до всіх банківських установ.

В процесі формування фінансової безпеки банківські структури так і банківська система в цілому стикається з цілим рядом загроз, що тим чи іншим чином впливають на рівень фінансової стабільності. З розширенням видів діяльності зростає і кількість загроз, які ідентифікуються та мінімізуються в процесі роботи банків, а відповідного наукового обґрунтування в сучасній літературі не мають [1].

В умовах воєнного стану, наші банки втратили значну частину клієнтської бази, вагома частка кредиторської заборгованості була списана, ще частина заборгованості реструктуризовано на менші платежі та на більший період часу, оскільки доходи клієнтів значно скоротилися. Також слід зазначити, що в Україні негативна динаміка депозитних вкладів клієнтів, збільшення заборгованостей перед банком та високі інфляційні процеси. В наслідок цього, відбувся спад фінансово-економічної безпеки України, що відповідно вплинуло на фінансову безпеку всіх банківських установ. Враховуючи всі ці умови дана тема роботи є надзвичайно актуальною.

Незважаючи на велику кількість досліджень науковців по даній тематиці, на сьогодні так і немає єдиного підходу до визначення сутності фінансово-економічної безпеки банків.

Розглянемо найбільш поширені трактування фінансово-економічної безпеки банку, рисунок 1.

<ul style="list-style-type: none"> • Комбінація елементів, пов'язаних між собою різносторонніми зв'язками, що спрямовані на захист від загроз та протидію ним по найбільш важливих напрямках діяльності банку. 	Яременко С.М.
<ul style="list-style-type: none"> • Стан банківської установи, який характеризується збалансованістю і стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, її здатністю досягати поставлених цілей і генерувати достатній обсяг фінансових ресурсів для забезпечення стійкого розвитку. 	Спіфанов А.
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність банківської установи ідентифікувати, попереджувати та протидіяти зовнішнім і внутрішнім загрозам шляхом створення та забезпечення ефективного функціонування системи управління фінансово-економічною безпекою. 	Тарасенко І. О., Москаленко А. А.
<ul style="list-style-type: none"> • Сукупність заходів, спрямованих на запобігання збитку від негативних дій на їх економічну безпеку за різними аспектами фінансово-економічної діяльності 	Щербатих Д. В., Шпильовий Б. В.
<ul style="list-style-type: none"> • Стан захищеності фінансових інтересів комерційного банку, його фінансової стійкості, а також середовища, в якому він функціонує. 	Барановський О.І.

Рис. 1 – Підходи до трактування поняття фінансово-економічної безпеки банків

Джерело: узагальнено авторами на основі [2-6]

Розглянувши підходи до трактування, бачимо що більшість науковців схиляються до думки про те, що фінансово-економічну безпеку розглядають як сукупність заходів; стійкість до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз; здатність

протистояти загрозам, що можуть виникнути в майбутньому, та акцентують свою увагу на організаційних аспектах у визначенні сутності фінансово-економічної безпеки комерційних банків. Однак, в даному випадку варто акцентувати увагу на проблемах з ліквідністю, прибутковістю, фінансової стійкості та управлінням банківськими ризиками.

Отже, варто зазначити, що під фінансово-економічною безпекою банку необхідно розуміти такий стан захищеності банківської установи, що уможлиблює гарантування його захисту від потенційного та наявного впливу загроз зовнішнього та внутрішнього середовища, здатності до збереження і примноження активів, стійкості та досягнення визначених цілей функціонування для підвищення ефективності діяльності банку, а відтак укріплення позицій на ринку банківських послуг. При цьому, можна стверджувати, що без якісної діагностики рівня фінансово-економічної безпеки, постійного аналізу впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, розробки відповідної стратегії неможливим є забезпечення фінансово-економічної безпеки банківських установ.

Список використаних джерел:

1. Комаров, А. С., Реформування соціально-економічної системи: реалії сьогодення. Матеріали науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 17- 18 червня 2022 р.). Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2022. 100 с.
2. Яременко С. М. Організація комплексної системи економічної безпеки банку. Формування ринкової економіки : зб. наук. пр.[редкол.: О. О. Беляєв (відп. ред.) та ін.]. Київ : КНЕУ, 2011. Вип. 25. С. 429–439.
3. Фінансова безпека підприємств і банківських установ : монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.О. Єпіфанова; [А.О. Єпіфанов, О.Л. Пластун, В.С. Домбровський та ін.]. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. 295 с.
4. Тарасенко І. О. Москаленко А. А. Проблеми фінансово-економічної безпеки банківських установ в сучасних умовах: періодичне видання. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія «Економіка і вища освіта». 2014. № 6 (81). С. 15–22.
5. Щербатих Д. В., Шпильовий Б. В. Підходи та загрози до формування фінансово-економічної безпеки банківських установ. Вісник Черкаського університету. Сер. Економічна. 2016. № 1. С. 141–148.
6. Барановський О.І. Банківська безпека: проблема виміру. Економічне прогнозування. 2006. № 1. С. 7–32.

АНТИКОРУПЦІЙНІ ПРОГРАМИ У ПРИВАТНОМУ СЕКТОРІ

Круглякова В. В., канд. екон. наук, Тараненко Г. Д., здобувач першого (бакалаврського) рівня освіти, Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів

Важливість боротьби з корупцією на приватному рівні широко визнається в сучасному суспільстві. Для ефективного вирішення цієї проблеми приватним компаніям необхідно впроваджувати антикорупційні програми як частину своїх комплаєнс-систем. Впровадження антикорупційних програм у приватних